

POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (piąta izba)
z dnia 28 czerwca 2005 r. *

W sprawie T-386/04

Eridania Sadam SpA, z siedzibą w Bolonii (Włochy),

Italia Zuccheri SpA, z siedzibą w Bolonii,

Zuccherificio del Molise SpA, z siedzibą w Termoli (Włochy),

CO.PRO. B — Cooperativa produttori bieticoli Soc. coop. rl, z siedzibą w Minerbio (Włochy),

SFIR — Società fondiaria industriale romagnola SpA, z siedzibą w Cesena (Włochy),

reprezentowane przez adwokatów G. Pittalisa, I. Vigliottiego, G.M. Robertiego, P. Ziottiego oraz A. Franchi, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

* Język postępowania: włoski.

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez C. Cattabrigę oraz L. Visaggia, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

popieranej przez

Radę Unii Europejskiej, reprezentowaną przez F. Ruggieriego Laderchiego, działającego w charakterze pełnomocnika,

interwenient,

mającej za przedmiot żądanie stwierdzenia nieważności art. 1 lit. d) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1216/2004 z dnia 30 czerwca 2004 r. ustalającego pochodne ceny interwencyjne dla białego cukru w roku gospodarczym 2004/2005 (Dz.U. L 232, str. 25),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (piąta izba)

w składzie: M. Vilaras, prezes, M.E. Martins Ribeiro i K. Jürimäe, sędziowie,

sekretarz: H. Jung,

wydaje następujące

Postanowienie

Ramy prawne

- 1 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/2001 z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze cukru (Dz.U. L 178, str. 1, zwane dalej „rozporządzeniem podstawowym”) ustanowiło w szczególności w tytule I w rozdziałach pierwszym i drugim system cen i system kwot dla lat gospodarczych od 2001/2002 do 2005/2006.

- 2 System kwot przewiduje, że każdemu państwu członkowskiemu zostaje przydzielona podstawowa ilość krajowej produkcji cukru, która jest rozdzielana wewnątrz każdego państwa członkowskiego pomiędzy przedsiębiorstwa produkcyjne w postaci kwot A i B. Te kwoty korzystają z gwarancji zbytu i odpowiadają rokowi gospodarczemu, który rozpoczyna się w dniu 1 lipca jednego roku i kończy się w dniu 30 czerwca następnego roku.
- 3 Ceny obejmują system interwencji mający na celu zagwarantowanie cen i zbytu produktów oraz stabilizację rynku cukru.
- 4 Ceny cukru białego nie są takie same dla całego terytorium Wspólnoty. Artykuł 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia podstawowego ustala bowiem na rzecz wytwórców cukru „cenę interwencyjną” dla obszarów nieobjętych deficytem w wysokości 63,19 EUR za 100 kg oraz przewiduje ustalenie przez Komisję corocznie „pochodnej ceny interwencyjnej” dla każdego z obszarów deficytowych.
- 5 Konsekwencją tego zróżnicowania cen, zwanego „regionalizacją”, jest to, iż dla obszarów deficytowych rozporządzenie podstawowe przewiduje — w granicach przydzielonych kwot — wyższą zapłatę za cukier tam wyprodukowany i zarazem wyższą cenę zakupu surowca niezbędnego do produkcji cukru.
- 6 W rzeczywistości cenie interwencyjnej dla obszarów nieobjętych deficytem i pochodnej cenie interwencyjnej dla obszarów deficytowych odpowiadają odpowiednio, jeśli chodzi o zakup buraków, ceny minimalne dla obszarów nieobjętych deficytem i ceny minimalne powiększone dla obszarów deficytowych. Ceny wymienione na ostatnim miejscu obciążają wytwórców cukru, którzy muszą je płacić producentom buraków.

- 7 W stosunku do cen minimalnych mających zastosowanie do obszarów nieobjętych deficytem ceny minimalne powiększone zgodnie z art. 4 ust. 2 rozporządzenia podstawowego podlegają podwójnemu powiększeniu. Po pierwsze, ceny te zostają powiększone o kwotę równą różnicy między pochodną ceną interwencyjną dla danego obszaru a ceną interwencyjną. Po drugie, ustalona w ten sposób kwota zostaje skorygowana o współczynnik 1,30.
- 8 Zważywszy, że przewidziano wystąpienie deficytowej sytuacji w zaopatrzeniu na obszarach produkcji Włoch w roku gospodarczym 2004/2005, w art. 1 lit. d) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1216/2004 z dnia 30 czerwca 2004 r. ustalającego pochodne ceny interwencyjne dla białego cukru w roku gospodarczym 2004/2005 (Dz.U. L 232, str. 25, zwanego dalej „zaskarżonym rozporządzeniem”) została ustalona pochodna cena interwencyjna dla cukru białego na ten rok gospodarczy w wysokości 655,30 EUR za tonę dla wszystkich obszarów Włoch.

Przebieg postępowania

- 9 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 27 września 2004 r. skarżące wniosły niniejszą skargę.
- 10 Postanowieniem prezesa piątej izby Sądu z dnia 8 grudnia 2004 r. Rada została dopuszczona do sprawy w charakterze interwenienta w celu poparcia żądań strony pozwanej. Rada złożyła swoje uwagi w dniu 11 lutego 2005 r.
- 11 W odrębnym piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 listopada 2004 r. Komisja podniosła zarzut niedopuszczalności w trybie art. 114 § 1 regulaminu Sądu. Skarżące złożyły swoje uwagi odnośnie do tego zarzutu w dniu 14 stycznia 2005 r.

- 12 W odrębnych pismach złożonych w sekretariacie Sądu w dniu 29 grudnia 2004 r. Associazione nazionale bieticoltori, Consorzio nazionale bieticoltori i Associazione bieticoltori italiani wniosły o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenientów w celu poparcia żądań strony pozwanej. Strony nie wniosły sprzeciwu wobec tych wniosków.

Żądania stron

- 13 Skarżące wnoszą do Sądu o:

- odrzucenie zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Komisję lub pozostawienie tej kwestii do rozstrzygnięcia w wyroku;

- stwierdzenie nieważności art. 1 lit. d) zaskarżonego rozporządzenia;

- ewentualnie, o stwierdzenie, w trybie art. 241 WE, iż art. 2 rozporządzenia podstawowego jest niezgodny z prawem i nie ma zastosowania w zakresie, w jakim nie pozwala Komisji na wzięcie pod uwagę istnienia przywozów według stawki zerowej i nieobjętych kontyngentem w celu ustalenia pochodnej ceny interwencyjnej;

- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

14 Poprzez zarzut niedopuszczalności Komisja wnosi do Sądu o:

- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;

- obciążenie skarżących kosztami postępowania;

- ewentualnie, o wyznaczenie nowych terminów dalszych czynności procesowych na podstawie art. 114 § 4 akapit drugi regulaminu Sądu.

15 W swoich uwagach interwenienta Rada wnosi do Sądu o stwierdzenie niedopuszczalności skargi i zarzutu niezgodności z prawem podniesionego przez skarżące na mocy art. 241 WE.

W przedmiocie dopuszczalności

16 Zgodnie z art. 114 § 1 regulaminu Sąd może orzec w przedmiocie niedopuszczalności bez rozpatrywania istoty sprawy, jeśli wnosi o to jedna ze stron. Zgodnie z § 3 tego artykułu pozostała część postępowania w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności odbywa się ustnie, jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej. W niniejszej sprawie Sąd uważa, iż akta sprawy dają mu wystarczająco jasny pogląd na sprawę, a zatem zbędne jest otwieranie procedury ustnej.

Argumenty stron

- 17 Komisja twierdzi, iż skarga powinna zostać odrzucona jako niedopuszczalna. W rzeczywistości zaskarżone rozporządzenie stanowi akt o charakterze normatywnym, który nie dotyczy indywidualnie skarżących (wyrok Sądu z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie T-168/95 Eridania i in. przeciwko Radzie, Rec. str. II-2245, po wniesieniu odwołania potwierdzony postanowieniem Trybunału z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie C-352/99 P Eridania i in. przeciwko Radzie, Rec. str. I-5037).
- 18 To rozstrzygnięcie zostało potwierdzone w postanowieniu Sądu z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie T-338/03 Eridania i in. przeciwko Komisji, nieopublikowanym w Zbiorze, pkt 31.
- 19 W tym postanowieniu Sąd określił również, że domniemana szkoda poniesiona przez skarżące na skutek wzrostu ceny buraków we Włoszech, wynikającego z zastosowania pochodnej ceny interwencyjnej oraz spadku ceny cukru w tym państwie członkowskim, spowodowanego rosnącym przywozem cukru pochodzącego z państw bałkańskich, nie jest w stanie — sama w sobie — doprowadzić do zindywidualizowania skarżących w rozumieniu utrwalonego orzecznictwa Trybunału i Sądu w tej dziedzinie (pkt 34–36 postanowienia).
- 20 Wreszcie Sąd orzekł, iż niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności art. 1 lit. c) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1158/2003 z dnia 30 czerwca 2003 r. ustalającego pochodne ceny interwencyjne dla białego cukru w roku gospodarczym 2003/2004 (Dz.U. L 162, str. 24) nie oznacza, że skarżące są pozbawione skutecznej ochrony sądowej. Zdaniem Sądu skarżące miały możliwość podważenia zgodności z prawem rozporządzenia nr 1158/2003 przed właściwymi sądami krajowymi i skorzystały z tej możliwości w ramach postępowania sądowego wszczętego przed Tribunale amministrativo regionale del Lazio (okręgowy sąd administracyjny, Lacjum, Włochy) (pkt 41 i 42 postanowienia).

- 21 Zdaniem Komisji należy wyciągnąć takie same wnioski w niniejszej sprawie, gdyż sytuacja prawna skarżących, jak również charakter i zakres stosowania zaskarżonego rozporządzenia — z jednej strony — oraz sytuacja prawna i charakter oraz zakres stosowania rozporządzenia nr 1158/2003 analizowane przez Sąd w postanowieniu z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej — z drugiej strony — są wręcz identyczne. Jej zdaniem skarżące nie powołały się na żadną odmienną cechę ani na żadną odmienną szczególną okoliczność, które mogłyby uzasadnić istnienie indywidualnego interesu w żądaniu stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia; zresztą Komisja nie wie, o jaką cechę lub okoliczność mogłoby chodzić.
- 22 Rada popiera argumentację Komisji i również wnosi o stwierdzenie niedopuszczalności niniejszej skargi. Dodaje ona, iż odesłanie przez skarżące do opinii rzecznika generalnego F.G. Jacobsa poprzedzającej wydanie wyroku Trybunału z dnia 25 lipca 2002 r. w sprawie C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, Rec. str. I-6677, str. I-6681, oraz do wyroku Sądu z dnia 3 maja 2002 r. w sprawie T-177/01 Jégo-Quééré przeciwko Komisji, Rec. str. II-2365, jest pozbawionego wszelkiego znaczenia, ponieważ sytuacje, o których mowa w tych sprawach, różnią się znacznie od przypadku omawianego w niniejszej sprawie.
- 23 Ponadto Rada kwestionuje argument skarżących oparty na tym, jakoby mechanizm odesłania prejudycjalnego przewidziany w Traktacie WE nie był zgodny z zasadą skutecznej ochrony sądowej. Zresztą ani sądy konstytucyjne państw członkowskich, którym znane są analogiczne mechanizmy prejudycjalne, ani Europejski Trybunał Praw Człowieka nie stwierdziły na przestrzeni półwiecza braku skuteczności ochrony sądowej, który byłby oparty na odesłaniach prejudycjalnych.
- 24 W odniesieniu do odwołania się przez skarżące do art. III-365 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy (Dz.U. 2004, C 310, str. 1) Rada podnosi, iż chodzi o argument de lege ferenda. Zniesienie bowiem w przyszłości — w niektórych przypadkach — przez to postanowienie wymogu indywidualnego interesu stanowiłoby dowód na to, że ten wymóg występuje w obecnym prawie i że tak długo jak ten obecny traktat pozostanie w mocy, pomijanie tego wymogu byłoby niezgodne z prawem.

- 25 Wreszcie Rada uważa, iż zarzut niezgodności z prawem, podniesiony pomocniczo przez skarżące wobec art. 2 rozporządzenia podstawowego, powinien zostać odrzucony jako niedopuszczalny z tego powodu, że skarga nie spełnia przesłanek wymienionych w art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu (postanowienie Trybunału z dnia 6 stycznia 2004 r. w sprawie C-333/02 *Włochy przeciwko Komisji*, nieopublikowane w Zbiorze, pkt 12). W każdym razie w związku z tym że skarżącym nie przysługuje droga sądowa w celu żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia, tym bardziej nie przysługuje im droga sądowa w celu podniesienia zarzutu niezgodności z prawem rozporządzenia podstawowego, które dotyczy ich tylko jako producentów cukru, co stanowi ich obiektywną cechę.
- 26 Skarżące nie kwestionują, że zaskarżone rozporządzenie stanowi akt o charakterze generalnym i przyznają, że znane im są trudności, które sprzeciwiają się uznaniu ich legitymacji czynnej do zaskarżenia takich aktów w świetle utrwalonego orzecznictwa Trybunału i Sądu w przedmiocie wykładni art. 230 akapit czwarty WE.
- 27 Niemniej jednak uważają one, iż to orzecznictwo, które zostało potwierdzone wyrokami Trybunału w sprawie *Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie*, pkt 22 powyżej, oraz z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie C-263/02 P *Komisja przeciwko Jégo-Quére*, Rec. str. I-3425, jak również postanowieniem z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie *Eridania i in. przeciwko Komisji*, pkt 18 powyżej, jest szczególnie restryktywne i może oznaczać faktyczną odmowę ochrony prawnej, w przypadkach gdy akt o charakterze generalnym, który dotyczy bezpośrednio sytuacji prawnej podmiotów indywidualnych, nie wymaga uprzedniego przyjęcia przez władze krajowe żadnego środka egzekucyjnego i gdy jedyną możliwością zakwestionowania ważności tego aktu byłoby zatem naruszenie przepisów aktu w celu powołania się na jego nieważność w trakcie postępowania wszczętego na skutek tego naruszenia (wyrok w sprawie *Jégo-Quére przeciwko Komisji*, pkt 22 powyżej, pkt 45, oraz opinia rzecznika generalnego F. G. Jacobsa w sprawie *Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie*, pkt 22 powyżej, pkt 43).
- 28 Skarżące dodają, iż procedura odesłania prejudycjalnego przewidziana w art. 234 WE nie może być traktowana — w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej ustanowionej w art. 6 i 13 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. z późniejszymi zmianami

(EKPC) i potwierdzonej wyrokami w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, oraz w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quére, pkt 27 powyżej, jak również art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, proklamowanej w Nicei w dniu 7 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 364, str. 1) — jako gwarantująca podmiotom prawnym skuteczny środek zaskarżenia pozwalający im na zakwestionowanie zgodności z prawem przepisów wspólnotowych o charakterze generalnym, które dotyczą bezpośrednio ich sytuacji prawnej.

- 29 Ich zdaniem odesłanie prejudycjalne nie stanowi bowiem środka prawnego przysługującego skarżącym, lecz raczej instrument, skorzystanie z którego zależy w dużej mierze od oceny dokonanej przez sąd krajowy. Wobec tego możliwość uzyskania odesłania prejudycjalnego do Trybunału byłaby niepewna, ponieważ skorzystanie z takiego odwołania jest nadzwyczaj skomplikowane i niepozbawione trudności i niepewności. Zdaniem skarżących, ocenę tę potwierdził fakt, iż postępowanie wewnętrzne wszczęte przez skarżące przed Tribunale amministrativo regionale del Lazio, w trakcie którego podważyły one zgodność z prawem ustalenia przez rozporządzenie nr 1158/2003 ceny interwencyjnej białego cukru we Włoszech w roku gospodarczym 2003/2004, nie doprowadziło dotychczas do żadnego odesłania prejudycjalnego do Trybunału.
- 30 Wreszcie skarżące twierdzą, że to właśnie w celu zapewnienia skutecznej ochrony sądowej podmiotów indywidualnych wobec aktów o charakterze generalnym, które nie wymagają żadnego środka wykonawczego, mające nastąpić w przyszłości zastąpienie art. 230 akapit czwarty WE przez art. III-365 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy przyznaje każdej osobie fizycznej i prawnej możliwość wniesienia skargi „na akty regulacyjne, które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają środków wykonawczych”. Zdaniem skarżących to zastąpienie ma charakter czysto deklaratywny, zważywszy, że prawo do wniesienia skutecznego środka zaskarżenia do właściwego sądu — wielokrotnie potwierdzone (zob. pkt 28 powyżej) — stanowi już część podstawowych zasad prawa wspólnotowego (wyrok Trybunału z dnia 15 maja 1986 r. w sprawie 222/84 Johnston, Rec. str. 1651, pkt 18).

Ocena Sądu

- 31 Na wstępie należy podnieść, iż zaskarżone rozporządzenie stanowi akt o charakterze normatywnym, co nie zostało zakwestionowane przez strony. W rzeczywistości art. 1 lit. d) zaskarżonego rozporządzenia ma zastosowanie do sytuacji określonych obiektywnie i jest skierowany, ogólnie rzecz biorąc, do kategorii osób wskazanych w sposób generalny i abstrakcyjny (zob. podobnie postanowienie z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Radzie, pkt 17 powyżej, pkt 45 i 46; wyrok w sprawie Eridania i in. przeciwko Radzie, pkt 17 powyżej, pkt 39, oraz postanowienie z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej, pkt 31).
- 32 Z samego brzmienia art. 230 akapit czwarty WE i utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że osoba fizyczna lub prawna może domagać się na drodze sądowej stwierdzenia nieważności aktu, który nie stanowi decyzji do niej adresowanej, jedynie wtedy, gdy taki akt dotyczy jej nie tylko bezpośrednio, lecz również indywidualnie (wyrok Trybunału z dnia 30 marca 2004 r. w sprawie C-167/02 P Rothley i in. przeciwko Parlamentowi, Rec. str. I-3149, pkt 25; zob. również podobnie wyrok Trybunału z dnia 17 stycznia 1985 r. w sprawie 11/82 Piraiki-Patraiki i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 207, pkt 5).
- 33 W tej kwestii należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem osoba fizyczna lub prawna może twierdzić, iż dany akt dotyczy jej indywidualnie tylko wtedy, gdy ma to miejsce ze względu na szczególne dla niej cechy lub sytuację faktyczną, która ją charakteryzuje w stosunku do wszystkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje ją w sposób analogiczny do sposobu, w jaki zostałyby zindywidualizowany adresat decyzji (wyroki w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, pkt 36, w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quéré, pkt 27 powyżej, pkt 45, oraz postanowienie z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej, pkt 33).
- 34 W omawianym przypadku skarżące nie powołują się — w części pisma poświęconej dopuszczalności niniejszej skargi — na żadną cechę ani na żadną szczególną

okoliczność, które mogłyby uzasadniać istnienie indywidualnego interesu w żądaniu stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia oraz przyznają, że — mając na uwadze utrwalone orzecznictwo Trybunału i Sądu w tej dziedzinie — są świadome trudności, które sprzeciwiają się uznaniu ich legitymacji czynnej do żądania stwierdzenia nieważności powyższego rozporządzenia. Jednakże lektura całości skargi pozwala wywnioskować, iż — zdaniem skarżących — zaskarżone rozporządzenie ma szczególny wpływ na ich sytuację prawną, co pozwala na ich odróżnienie od wszystkich pozostałych podmiotów gospodarczych sektora, w tym znaczeniu, że — w przeciwieństwie do pozostałych wspólnotowych podmiotów gospodarczych sektora — skarżące odczuwają skutek wzrostu ceny buraków we Włoszech, wynikającego z zastosowania pochodnej ceny interwencyjnej, oraz skutek spadku ceny cukru w tym państwie, spowodowanego rosnącym przywozem cukru pochodzącego z państw bałkańskich.

35 W tej kwestii należy przypomnieć, że nie wystarczy, by akt wywierał pod względem ekonomicznym większy wpływ na niektóre podmioty gospodarcze niż na ich konkurentów, aby można było uznać, iż ten akt dotyczy ich indywidualnie (postanowienia Sądu z dnia 15 września 1999 r. w sprawie T-11/99 Van Parys i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-2653, pkt 50, oraz z dnia 8 lipca 2004 r. Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej, pkt 35).

36 Z tego wynika, że podnoszona szkoda — zakładając, że zostanie ona stwierdzona — nie może, sama w sobie, indywidualizować skarżących w rozumieniu utrwalonego orzecznictwa powołanego w pkt 32 i 33 powyżej.

37 Niemniej jednak skarżące twierdzą, iż to orzecznictwo jest szczególnie restryktywne i nie zapewnia skutecznej ochrony sądowej w przypadku rozporządzenia, które stosuje się bezpośrednio, tj. bez podejmowania jakichkolwiek działań przez władze krajowe.

38 W tej kwestii należy przypomnieć, iż podmioty indywidualne muszą mieć możliwość korzystania ze skutecznej ochrony sądowej praw, które wywodzą ze wspólnotowego

porządku prawnego, gdyż prawo do takiej ochrony stanowi część podstawowych zasad prawa, które wynikają z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich. To prawo jest również ustanowione w art. 6 i 13 EKPC (zob. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quéré, pkt 27 powyżej, pkt 29 i powołane tam orzecznictwo).

- 39 Otóż traktat w art. 230 WE i 241 WE — z jednej strony — i w art. 234 WE — z drugiej strony — ustanowił kompletny system środków prawnych i procedur mającą na celu zapewnienie kontroli legalności aktów wydawanych przez instytucje, powierzając go sądom wspólnotowym (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 23 kwietnia 1986 r. w sprawie 294/83 Les Verts przeciwko Parlamentowi, Rec. str. 1339, pkt 23). W tym systemie osoby fizyczne i prawne, które nie mogą — z powodu przesłanek dopuszczalności wskazanych w art. 230 akapit czwarty WE — zaskarżyć bezpośrednio aktów wspólnotowych o charakterze generalnym, w zależności od przypadku mają możliwość powołania się na nieważność takich aktów — bądź w sposób incydentalny na mocy art. 241 WE przed sądem wspólnotowym, bądź przed sądami krajowymi — i doprowadzenia do tego, by te sądy, które same nie są właściwe do stwierdzenia nieważności wspomnianych powyżej aktów (wyrok Trybunału z dnia 22 października 1987 r. w sprawie 314/85 Foto-Frost, Rec. str. 4199, pkt 20), zwróciły się w tej kwestii do Trybunału w drodze pytań prejudycjalnych (wyrok w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, pkt 40).
- 40 Zatem na państwach członkowskich spoczywa obowiązek przewidzenia systemu środków prawnych i procedur pozwalającego na zapewnienie poszanowania prawa do skutecznej ochrony prawnej (wyrok w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, pkt 41).
- 41 W tych ramach, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy wyrażoną w art. 10 WE, sądy krajowe są zobowiązane — tak dalece, jak to możliwe — do interpretowania i stosowania wewnętrznych przepisów proceduralnych regulujących korzystanie ze środków prawnych w taki sposób, który pozwala osobom fizycznym i prawnym na zakwestionowanie na drodze sądowej każdej decyzji lub każdego innego krajowego środka odnoszącego się do stosowania wobec nich aktu wspólnotowego o charakterze generalnym poprzez podniesienie zarzutu nieważności takiego aktu (wyrok w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, pkt 42).

- 42 Tymczasem, jak to również orzekł Trybunał, skarga o stwierdzenie nieważności do sądu wspólnotowego nie przysługuje podmiotowi indywidualnemu kwestionującemu akt o charakterze generalnym, taki jak rozporządzenie, który go nie indywidualizuje w sposób analogiczny do adresata danej decyzji, nawet jeśli po konkretnym zbadaniu przez powyższy sąd krajowych przepisów proceduralnych można byłoby wykazać, że przepisy te nie zezwalają podmiotowi indywidualnemu na wniesienie skargi, na podstawie której mógłby podważyć ważność spornego aktu wspólnotowego. W rzeczywistości taka regulacja środków prawnych wymagałaby w każdym konkretnym przypadku, by sąd wspólnotowy zbadał i zinterpretował krajowe prawo proceduralne, co przekraczałoby jego właściwość w ramach kontroli legalności aktów wspólnotowych (wyroki w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, pkt 37 i 43, oraz w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quéré, pkt 27 powyżej, pkt 33).
- 43 Wobec powyższego skarga o stwierdzenie nieważności do sądu wspólnotowego nie przysługuje, nawet jeśli okazałoby się, że krajowe przepisy proceduralne zezwalają podmiotowi indywidualnemu na podważenie ważności spornego aktu wspólnotowego jedynie wtedy, gdy go naruszył (wyrok w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quéré, pkt 27 powyżej, pkt 34).
- 44 W niniejszym przypadku należy podnieść, iż sam fakt, że zaskarżone rozporządzenie stosuje się bezpośrednio, tj. bez podejmowania jakichkolwiek działań przez władze krajowe, nie oznacza, iż podmiot gospodarczy, którego to rozporządzenie dotyczy bezpośrednio, może podważyć jego ważność jedynie wtedy, gdy je naruszył. Nie można bowiem wykluczyć, że krajowy system prawny otwiera podmiotowi indywidualnemu, którego bezpośrednio dotyczy generalny akt normatywny prawa krajowego, który nie może być bezpośrednio zakwestionowany na drodze sądowej, możliwość domagania się od władz krajowych podjęcia działania związanego z tym aktem, które to działanie może zostać zaskarżone przed sądem krajowym, umożliwiając tym samym temu podmiotowi indywidualnemu podważenie w sposób pośredni spornego aktu. Podobnie nie można wykluczyć, że krajowy system prawny otwiera podmiotowi gospodarczemu, którego bezpośrednio dotyczy zaskarżone rozporządzenie, możliwość domagania się od władz krajowych aktu

związanego z tym rozporządzeniem, który może zostać zaskarżony przed sądem krajowym, umożliwiając tym samym temu podmiotowi gospodarczemu podważenie w sposób pośredni spornego rozporządzenia (zob. podobnie wyrok w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quééré, pkt 27 powyżej, pkt 35, oraz postanowienie z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej, pkt 41).

- 45 Tę interpretację wspiera w niniejszym przypadku fakt, że ważność ustalenia — przez rozporządzenia analogiczne do zaskarżonego rozporządzenia — pochodnych cen interwencyjnych białego cukru dla wszystkich obszarów Włoch w latach gospodarczych 1996/1997 i 1997/1998 została podważona przez zainteresowanych producentów cukru przed właściwymi sądami włoskimi, które przedstawiły pytania prejudycjalne, które doprowadziły do wydania odpowiednio wyroków Trybunału z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie C-289/97 Eridania, Rec. str. I-5409, i z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie C-160/98 Eridania, Rec. str. I-2533.
- 46 Ponadto, jak podnosi Komisja i co przyznają same strony, ważność ustalenia przez rozporządzenie nr 1158/2003 pochodnej ceny cukru białego we Włoszech na rok gospodarczy 2003/2004 została podważona przez skarżące w ramach postępowania sądowego wszczętego przez nie przed Tribunale amministrativo regionale del Lazio. Fakt, iż postępowanie to „do chwili obecnej” nie doprowadziło do odesłania do Trybunału, nie świadczy o podnoszonym braku wszelkiej ochrony sądowej dla skarżących. Zatem w niniejszym przypadku nie można uznać, że skarżące są pozbawione skutecznej ochrony prawnej na skutek nieprzyznania im prawa do wniesienia do sądu wspólnotowego skargi o stwierdzenie nieważności zaskarżonego rozporządzenia.
- 47 Wprawdzie przesłanka, zgodnie z którą osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę na rozporządzenie jedynie wtedy, gdy dotyczy ono jej nie tylko bezpośrednio, lecz również indywidualnie, musi być interpretowana w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej, z uwzględnieniem różnych okoliczności, które mogą indywidualizować skarżącego (zob. podobnie wyroki Trybunału z dnia 2 lutego 1988 r. w sprawach połączonych 67/85, 68/85 i 70/85 Van der Kooy i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 219, pkt 14 i 15, z dnia 16 maja 1991 r. w sprawie C-358/89 Extramet Industrie przeciwko Radzie, Rec. str. I-2501, pkt 13–17, oraz z dnia 18 maja 1994 r.

w sprawie C-309/89 Codorniu przeciwko Radzie, Rec. str. I-1853, pkt 19–22), niemniej jednak taka interpretacja nie może prowadzić — bez naruszenia kompetencji przyznanych Traktatem sądom wspólnotowym — do odrzucenia omawianej przesłanki, która jest wyraźnie przewidziana w Traktacie, przy czym zmiana obowiązującego obecnie systemu należy do państw członkowskich działających zgodnie z art. 48 UE (wyroki w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 22 powyżej, pkt 44 i 45, oraz w sprawie Komisja przeciwko Jégo-Quééré, pkt 27 powyżej, pkt 36). W tych okolicznościach skarżące nie mogą ważne twierdzić, że zamierzone zastąpienie art. 230 akapit czwarty WE przez art. III-365 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy ma „czysto deklaratoryjny” charakter, ponieważ Traktat ten nie może prowadzić — przed swoim wejściem w życie — do zmiany obecnego systemu (postanowienie Sądu z dnia 6 lutego 2005 r. w sprawie T-142/03 Fost Plus przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-589, pkt 81).

- 48 Z całości powyższych rozważań wynika, że skarżące nie mogą być uznawane za podmioty, których indywidualnie dotyczy zaskarżone rozporządzenie, w rozumieniu utrwalonego orzecznictwa Trybunału i Sądu w tej dziedzinie.
- 49 Wobec tego niniejsza skarga powinna zostać odrzucona jako niedopuszczalna, bez potrzeby orzekania w przedmiocie wniosków o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenientów w celu poparcia żądań strony pozwanej, złożonych przez Associazione nazionale bieticoltori, Consorzio nazionale bieticoltori i Associazione bieticoltori italiani.
- 50 Wreszcie należy przypomnieć, że skarżące wnoszą do Sądu, ewentualnie, o stwierdzenie na mocy art. 241 WE, że art. 2 rozporządzenia podstawowego jest niezgodny z prawem i nie ma zastosowania.

- 51 W tej kwestii wystarczy zauważyć, iż stworzona przez art. 241 WE możliwość powołania się na niemożność stosowania rozporządzenia lub aktu o charakterze generalnym, który służy za podstawę zaskarżonego aktu, nie stanowi samodzielnego prawa do działania i można z niej skorzystać jedynie w sposób incydentalny. W braku głównego środka zaskarżenia art. 241 WE nie może zostać powołany (zob. postanowienia Sądu z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie T-194/95 Area Cova i in. przeciwko Radzie, Rec. str. II-2271, pkt 78 i powołane tam orzecznictwo, oraz z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej, pkt 48).
- 52 Otóż w niniejszej sprawie żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia są niedopuszczalne, w związku z czym wskazany powyżej zarzut, jako że został on powołany na poparcie tych żądań, jest również niedopuszczalny (postanowienie z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Eridania i in. przeciwko Komisji, pkt 18 powyżej, pkt 49).
- 53 Wobec powyższego niniejsza skarga powinna zostać odrzucona w całości jako niedopuszczalna.

W przedmiocie kosztów

- 54 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżące przegrały sprawę, a Komisja wniosła o ich obciążenie kosztami postępowania, należy obciążyć je ich własnymi kosztami, jak również kosztami poniesionymi przez Komisję.
- 55 Zgodnie z art. 87 § 4 regulaminu Rada pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI (piąta izba)

postanawia:

- 1) Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**

- 2) Nie ma potrzeby orzekania w przedmiocie wniosków o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenientów złożonych przez Associazione nazionale bieticoltori, Consorzio nazionale bieticoltori i Associazione bieticoltori italiani.**

- 3) Skarżące ponoszą własne koszty, jak również koszty poniesione przez Komisję.**

- 4) Rada pokrywa własne koszty.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 28 czerwca 2005 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

M. Vilaras